



MAZ-1601250101041002 Seat No. _____

**B. A. (Economics) (Sem. IV) (CBCS)
(W.E.F. 2016) Examination**

March / April - 2018

**Deography - II
(Core)**

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ વસ્તીનીતિના ધ્યેયો સમજાવો. અસરકારક વસ્તીનીતિ માટેના સૂચનો કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ ભારતની નવી વસ્તીનીતિના વિવિધ પાસાઓ તપાસો. ૧૪
- ૨ ભારતમાં વસ્તી વૃદ્ધિના વલણો તપાસો. તેમાં સમયાંતરે આવેલા પરિવર્તનો ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૨ ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટના કારણો તપાસો. તેની અસરો ચર્ચો. ૧૪
- ૩ ભારતમાં કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમના હેતુઓ અને મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ ભારતના કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૪ વસ્તી અને પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ માનવ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો. ભારતમાં માનવ વિકાસ સંદર્ભે થયેલી પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) શિક્ષણ આંક ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
(૨) ભારતમાં સરેરાશ આયુષ્ય અને તેમાં આવેલા પરિવર્તનો
(૩) વસ્તી નિયંત્રણ માટેના સૂચનો
(૪) જન્મદર અને મૃત્યુ દરના ખ્યાલો.

ENGLISH VERSION

- 1 Explain the objectives of population policy. Give suggestions for effective population policy. 14

OR

- 1 Examine the various aspects of new population policy of India. 14

- 2 Examine the trends of population growth in India. Discuss the changes came with time. 14

OR

- 2 Examine the causes of population explosion in India. Discuss its effects. 14

- 3 Explain the objectives and importance of family planning programme in India. 14

OR

- 3 Evaluate the family planning programme of India. 14

- 4 Explain the relation of population and environment. 14

OR

- 4 Explain the concept of human development. Evaluate the India's progress in human development. 14

- 5 Write short notes : (Any **Two**) 14

- (1) Explain education index with the help of illustration.
- (2) Life Expectancy in India and its changes.
- (3) Recommendations for population control.
- (4) Concepts of Birth Rate and Death Rate.